

ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΒΟΛΦ

(ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΜΙΡΑΛ)

Ο θίασος της Σμαρούλας Γιούλη παρουσιάζει, με νέο τίτλο, τη γνωστή παλιά γαλλική κωμωδία «Μαριονέτες», που είχε σημειώσει, πριν από τρεις-τέσσερις δεκαετίες, μεγάλη επιτυχία και στην Αθήνα και που την είχε εμφανίσει και η Βίλμα Κύρου, στο «Δημοτικό Θέατρο» Πειραιώς, πριν από τέσσερα-πέντε χρόνια. Με νέα έμφανεια, μέσα σε νέα σκηνικά —πολύ κομψά— με μερικές άλλες αλλαγές, στις ένδυμασις, στους χορούς, στη μουσική, άκομα, έδω κ' εκεί, και στη φρασολογία των προσώπων, η δουλεβαρδιάρικη κωμωδία ανανεώνεται κάμποσο. Δεν είναι από τις πιο τυπικές δουλεβαρδιάρικες κωμωδίες το «Ένα Κορίτσι από την Έπαρχια» είναι όμως από τις καλύτερες του είδους. Γι' αυτό και έπιζει.

Δε στηρίζεται στην πλοκή ή κωμωδία του Βόλφ, όπως οι αντιπροσωπευτικώτερες δουλεβαρδιάρικες κωμωδίες, αλλά σ' ένα ψυχολογικό παιχνίδι: ο έντελώς αδιάφορος, στην αρχή του έργου, σύζυγος όχι μόνο γλήγορα αποβάλλει την αδιαφορία του, χάρις στην απότομη και πολύ επιδέξια αλλαγή της απέναντι του διαγωγής της συζύγου του, αλλά γίνεται προς τη σύζυγό του, δ.τι άκριθώς, και κάτι περισσότερο, ήταν εκείνη προς αυτόν, στην πρώτη πράξη.

Τέλεια αντίστροφη των ρόλων, λιγάκι σχηματική, μοινοκόμματα —κι' αυτό είναι το πιο όρατο στοιχείο της παλιές τεχνικής στην κωμωδία του Βόλφ— που την χειρίζεται επιδέξια ο συγγραφέας και η οποία οδηγεί σ' δ.τι έπιθυμεί ή σύζυγος, χάρις στην άριστη από την ίδια έφαρμογή του τεχνάσματός της. Το τέχνασμα της συζύγου, δηλαδή ή σε συντομώτατο χρονικό διάστημα —όσο διαρκεί μια κρουαζιέρα όπου μετέχει ο σύζυγος με την έρωμένη του— εκ μέρους της αποβολή κάθε έπαρχιωτισμού και η μεταμόρφωσή της σε τέλεια παριζιάνα, που καπνίζει, πίνει, γλεντά, χορεύει τους πιο μοντέρνους χορούς, φλεστάρει, με τη διάθεση (τη φαινομενική, φυσικά, μόνο, στην περίπτωση της) να μη περιοριστεί στο απλό φλέρντ, και η συνέπεια αυτής της αλλαγής, της μονάχα έπιφανειακής, είναι όλη ή κωμωδία.

Άλλη αξία ούσιαστική δεν έχει το έργο. Τα πρόσωπα είναι τα συνηθισμένα πρόσωπα της δουλεβαρδιάρικης κωμωδίας, γλεντζέδες, νέοι, και μεσάκοποι που δεν καταθέτουν τα όπλα, ήλικιωμένοι συμπαθητικοί, ο παπούς της Κριστίν, στο προκείμενο, γυναίκες, έλαφρών ήθών (ή Ζιζή) και τίμιες (ή Κριστίν), που στο «Ένα Κορίτσι από την Έπαρχια» δεν είναι, όπως σε άλλες δουλεβαρδιάρικες κωμωδίες, «plus coquines que les coquines», καθώς θά έλεγε ο Σταντάλ, αλλά απλώς παριστάνουν έλαφρώς τις «coquines» για να κουρντίσουν τους άντρες των. Εκτός όμως από τα πρόσωπα, και ο όλος τόνος της κωμωδίας, είναι ο συνηθισμένος τόνος των δουλεβαρδιάρικων κωμωδιών. Θα ήθελα να σημειώσω κάτι που μου φάνηκε πολύ άπíθανο και που θα μπορούσε ίσως να είχε διορθωθεί στην έλληνική μετάφραση. Η «έπαρχια» από όπου έχει έρθει, με κοιτιδίτσα, στο Παρίσι, ή ηρωίδα του έργου, είναι ή μικρή, κοντά στη Λωζάννη, παραλίμνια έλβετική πόλη Montreux. Άλλά το Montreux, το χτισμένο στην ανατολική όχθη της λίμνης της Γενεύης, με τον κοντινότατο πύργο του Chillon, που τον τραγούδησε ο Μπάϊρον, είναι, έδω και πενήντα χρόνια, ίσως και περισσότερο, ένα από τα πιο κοσμοπολιτικά κέντρα όχι μόνο της Έλβετίας αλλά και όλης της Εύρώπης. Πολύ δύσκολο λοιπόν, άκομα και στην εποχή που έγραφε την κωμωδία του ο Βόλφ, να μπορούσε να υπάρξει στο Montreux, έπαρχιωτούτο του τύπου της Κριστίν. Έξόν αν πρόκειται για κανένα άλλο Montreux, γαλλικό, που δεν το γνωρίζω και που δε σημειώνεται στο μικρό (και άσκετά παλιό) γαλλικό έγκυκλοπαιδικό λεξικό που έχω

★

Η κωμωδία του Βόλφ, καλογραμμένη, εύχρηστη, ικανή να κινήσει το ένδιαφέρον του σημερινού θεατού, παρουσιάζεται πολύ εύποδωπα στο «Θέατρο Άμιράλ» και παίζεται πολύ καλά. Η Σμαρούλα Γιούλη δίνει ζωντανή σκηνική υπόσταση στην Κριστίν, την ένσάρκωνει με πολλή χάρη και άνεση, και χάση επίσης έχει και ή Δέσποινα Νικολαΐδη, ως Ζιζή (φιληνάδα του Ζάκ). Ο Άντρέας Μπαρκουλης (Ζάκ) παίζει με σωστούς τόνους, και ως σύζυγος αδιάφορος και ως σύζυγος που τον έχει κουρντίσει για τα καλά ή σύζυγός του. Ο Γ. Νέζος (παπούς της Κριστίν), ο Γιάννης Κανδύλας (Μπιμπής, έμπιστος φίλος του Ζάκ), ο Γ. Τσιτσόπουλος (Φιλίπ, παιδικός φίλος και ένθερμος θαυμαστής της Κριστίν), κρατούν με μπρίο τους ρόλους των. Η μετάφραση έχει τη ζωντάνια του θεατρικού λόγου.

ΚΛΕΩΝ Β. ΠΑΡΑΣΧΟΣ